

Obecní úřad Vír čp. 178, tel./fax: 566 575 121, e-mail: ouvir@quick.cz, www: www.vir.wz.cz

Zprávy z obce

- 16.června byly zahájeny práce na rekonstrukci vírské základní školy. V září do opravené školy nastoupí nejen školáčky, ale poprvé také děti předškolního věku. Ve škole budou vyměněna okna, bude zplynofikována kotelna a vybudovaná nová výdejna jídel.

- Počet připojených na plyn se v červnu přehoupal přes magickou hranici sta domácností. Na zplynofikování domácností je stále ještě možnost dosáhnout na dotaci od obce.

- Vír se umístil na pátém místě v okresním kole soutěže Vesnice roku. Vítězem se stal Radostín.

- Krajský úřad kraje Vysočina, odbor lesního a vodního hospodářství a zemědělství zamítl odvolání VAS a.s. a "Pravobřežka" je konečně zcela oficiálně přístupná všem nemotorizovaným návštěvníkům. Proč tak jednoduché věci musí čekat na uskutečnění desítky let?!

(1s)

Zamyšlení nejen nad naší vírskou silnicí

Projíždíte-li Moravou či Čechami, narazíte občas v některých obcích ještě na hlavní ulici, vydlážděnou kostkami. Po rychlé jízdě předchozí hladší asfaltovou silnicí, většinou však déravou a záplatovanou, zvolní řidič při změně zvuku podkladu rychlost vozu často víc, než je v obcích zákonem předepsáno. Takto pak kostková dlažba v obci působí jako přirozený retardér, což není pro pohyb chodců a dětí v dnešní době bláznivých rychlostí aut zase tak zanedbatelná skutečnost. O příčné zpomalovací pásy zápasí občané v mnoha vesnicích a městech spíše marně a většinou bývají přednostně instalovány v ulicích, kde žijí úřední představitelé.

Kostkami vydlážděnou dlouhou silnici máme v našem Víru už přes šedesát let. Statečně přetrvala hustý provoz nákladních aut při stavbě přehrady v letech padesátých, posléze pak ježdění mnoha autobusových linek při těžbě uranu na Rožince. Dlouho byla bezchybná snad i díky pečlivé údržbě místního cestáře pana Sadílka. Kdeže jsou ty časy, kdy obce mívaly svého cestáře? Proč se při nyní vysoké nezaměstnanosti opět o takové profesi neuvažuje?

Ani stavba přehrady či provoz uranových dolů však nenapáchaly na naší kostkové silnici takovou spoušť, jakou je prudký rozvoj automobilismu na konci 20.století. A tak obrovské louže po silnějších deštích, nefungující kanály a propadající se chodníky bez obrubníků vyvolávají nyní polemiku o vyhození starých dobrých kostek do luftu (či na vydláždění některé z prozíravějších obcí v okolí) a o jejich nahrazení asfaltovým povrchem vozovky. Ten bude zajisté jeden či dva roky hladký, ale vysočinské zimy se na něm za pár dalších let podepíší stejně, jako na všech jiných silnicích v republice - děrami, záplatami, objížďkami, atd. Ostatně, na podstatně mladší dálnici Praha-Brno jsou neustálé výluky při opravách jejího povrchu.

Obec Vír tak možná může přijít nejen o přirozený zpomalovací efekt vydlážděné hlavní ulice, ale i o cenný klasický materiál, po jakém je dnes o-

pět poptávka, a o který bude v 21.století nouze a nikdo už ani nebude umět kostky vyrobit. Jsme přece neustále svědky toho, jak se vše vyrábí jen pro rychlou spotřebu a neustálý koloběh zboží v rozmařilé společnosti. Však se také tak nazývá - "spotřební zboží"! Do látek na oblečení se přidávají chemikálie, aby dlouho nevydržely a lidé si kupovali stále nová trička a bundy, kterých jsou plné sklady - zboží se přece musí točit! Montovaný nábytek z dřevotřísky se rozpadá - vždyť každá domácnost se musí obměňovat podle nejnovějších trendů! Na střešní krytinu vám firmy dávají záruku maximálně třicet let, ale kdovíjak rychle se všechny ty reklamami vychvalované střechy rozpadnou! Cementové střešní tašky, vyráběné kolem roku 1900 u nás ve Víru, sloužily dobře plných 100 let!

Dlažební kostka ve vírské "hlavní třídě" je žulový opracovaný kámen, který přežije věky. Obec by si jí měla považovat a usilovat o dokonalé předláždění všech problematických úseků, nemocných věkem, počasím, výkopy při modernizaci obce plynofikací a pod. Budou-li kanály pro povrchovou vodu funkční, budou-li perfektně opravenou silnici lemovat vyvýšené chodníky s obrubníky, pak tato kostková dlažba bude plnit svou funkci pevné vozovky stejně, jako v plné své slávě před půlstoletím. Opatří-li se však jen silniční značkou pro nerovný povrch, bude to stejná marnost, jako kdybyste nenatankovali benzin při červeně blikající kontrolce. Navíc tradiční dlažba dotváří charakter naší doposud půvabné vesnice.

A i ono hučení kostek při projíždění aut se ztratí v běžném vesnickém hluku, v němž

se radostně mísí zvuk sekaček trávy, cirkulárek, křovinořezů a traktorů s dusáním diskotek i obligátními písněmi "Malý hošík čemovlasý" a "Když k nám přijdou šumaři" z amplionů místního rozhlasu při inzerování častých pojizdých prodejů spotřebního zboží. Konečně i neustálá zvuková kulisa zapnutých televizí a radií v domácnostech je podbarvena pravidelným hukotem vody, vypouštěné z přehrady.

V uplynulých desetiletích naše generace proslula neúctou k práci a zkušenostem předků vyhazováním jejich zařízení domů i hospodářství na smetišť, kde je pak nemnozí nadšenci zachraňovali a opravovali. V zajímavém pořadu České televize můžete v nedělním dopoledni vidět v Toulavé kameře desítky starých kamen na půdě domu v Ostré n/Labem, soukromé muzeum praček ve Svitavách, soukromou železnici se starými lokomotivami každou první neděli v měsíci v Drásově, muzea máselnictví, žehlení, atd. Asi bychom se měli chytit za nos a za žádnou cenu si nenechat vzít navždy tak festovní a dnes už vzácný materiál, jakým jsou ty tisíce žulových kostek v naší dlouhé vírské silnici.

Nenechme si je prodat za mrzký peníz v dosud nesouměřitelných měnových relacích případným zájemcům ze západní části Evropy. Pak by podobně mohly následovat pečlivě očíslované kameny hradů Pysolce a Zubštejna, aby ozdobily park nějakého bohatého milionáře. Vytuleno bylo toho v naší zemi už víc než dost, vírské kostky se k tomu připojit opravdu nemusí!

Vlnu, bavlnu, hedvábí i kámen - všechny přírodní materiály dnes bohatší společnost preferuje před umělými a levnějšími výrobky z ropy, jejíž zásoby jsou na zeměkouli konečně omezené a mohou být i uměle přískrocovány ze strany jejich vlastníků. Bylo by však stejně nenahraditelnou ztrátou, kdyby naše vírské žulové kostky skončily v nejhorším případě na některé ze skládek pod hromadami odpadků a obalů všemožného zbytečného zboží!

Šedesátiletý člověk chodí už často k lékařům pro opravení vyšeptalých částí svého těla. Dostane nové brýle, nové zuby, někdy i umělý kloub. Šedesátiletá silnice se dá opravit možná stejným nákladem, jakým by se pořizoval opravdu důkladný asfaltový povrch. Ale při pohledu na okolní asfaltové vozovky (např. nedávno opravenou do Rovečného) není pochyb, že i bůhvíjak drahý asfalt na vírské silnici bude mít stejné trvání, jako make-up na tváři šedesátileté ženy. Budou to jen peníze, vyhozené do koloběhu zboží a soutěží dodavatelských firem v současné konzumní společnosti!

(vj)

Tradiční dlažba dotváří vírským zákoutím charakter doposud půvabné vesnice.

Na vzácném snímku z roku 1906 je zachyceno pracné budování silnice nad Vírem.

Stavba „alpské“ silnice o sto let později pod přehradou Vír II.

Malé obce – co s nimi?

Senátor a starosta Bystřice nad Pernštejnem pan Ing. Josef Novotný obesílá okolní obce výzvou k připojení k městu Bystřici n.P. Jako argumenty pro slučování obcí uvádí zadlužený stát, ne hospodárné rozměňování finančních prostředků a také fakt, že dnešní stav s velkým počtem malých obcí je v evropských zemích ojedinělý a do budoucna neudržitelný.

Z našeho pohledu občanů "malých" obcí vypadá situace trochu jinak. My tady dole na zemi máme spíš pocit, že stát je zadlužený ne proto, že jej ožebračují malé obce, ale spíš nám připadá (např. ze sledování TV zpráv), že za jeho dluhy může relativně úzký okruh lidí, kteří nemají skrupule, morálku a zábrany, ale naopak mají dostatek informací, známých a sobectví.

Co se týče schopnosti hospodárně spravovat svěřený majetek, je pravdou, že většinou jsme ve vedeních obcí ekonomičtí laici a že si nemůže obec s pěti sty obyvateli dovolit placeného právníka či ekonoma, ale pevně věřím, že ani nám nechýbí zdravý rozum

a hlavně chuť jej používat. Navíc právě malá obec má geniální systém kontroly, který spočívá v tom, že si navzájem vidíme až do kuchyně a že to, co projde anonymnímu pražskému politikovi, neodpustí chlapi v hospodě svému starostovi a ten se sám snaží, aby do té hospody ještě mohl někdy zajít.

Ohlížení se jak to funguje jinde je často jen laciný trik. Kolikrát jsme už slyšeli argumenty typu "Celá Evropa už balí koblihy, a jen my je ohmatáváme špinavými rukama" a později se ukázalo, že jsme jediná země, kde tento nesmysl (málem) prošel. Nechci tvrdit, že problém slučování obcí je ze stejné kategorie, ale proč

máme neustále provádět nějaké radikální reformy, proč, když už chceme hledat příklad, se neohlédneme do historie, kdy za první republiky podobné obecní uspořádání fungovalo a celá republika prosperovala? Dnes vymýšlíme neustále samé novoty (Kolikrát už se za posledních šedesát let změnil hranice obcí, krajů i státu?) a prostěmu občanovi to užitek nikdy nepřineslo.

Když bych to vše měl shrnout, skutečně musíme začít víc, než kdy jindy přemýšlet o úsporách, o hospodárném nakládání se svěřeným majetkem a možná i o jistém druhu integrace, ale nemyslím si, že připojení k městu, které má desetkrát více obyvatel než jeho satelit, by bylo pro nás šťastné řešení. Vždyť přece v případě integrace, ať už dobrovolné nebo nucené, se přímo nabízí možnost sloučení obcí podobné velikosti, které jsou schopny vytvořit smysluplný celek (1500- 2000 obyvatel) a přitom odpadá obava, že by velký soused zapomněl na svůj nový satelit.

Nevím, jestli jsem náš postoj dostatečně vysvětlil, ale domnívám se, že nabídce bystřické radnice musíme s poděkováním říci ne. (ls)

Z ČINNOSTI NAŠÍ ŠKOLY

7.5. 2004 jsme uspořádali 4.ročník turnaje ve floorballu. Zúčastnily se ho ZŠ Vír, Dalečín, Písečné a Prosetín. Vítězem se opět stali naši chlupci ve složení:

T.Piskač, T.Jančík, J.Preisler, D.Černý, P.Jílek, J.Zána, F.Dobiáš, M.Havel. 2.místo Prosetín, 3.místo Písečné, 4.místo Dalečín. Blahopřejeme vítězům a děkujeme za úspěšnou reprezentaci školy.

ZUŠ v Bystřici nad Pern. uspořádala malý koncert, který zhlédly i naše děti z 1. a 2.ročníku. Zazněly krátké skladby a lidové písně na různé hudební nástroje, na které by se děti mohly naučit hrát.

Se ZŠ Dalečín se ve školním roce několikrát setkáme na sportovních i kulturních akcích. Je to atleti-

ka v Dalečíně, floorball u nás, návštěvy na kolech i divadelní představení. Jejich dramatický kroužek nedávno nacvičil pohádku Zlatovláska, která se nám velmi líbila, děti zaujaly herecké výkony jejich kamarádů, zajímavé kostýmy, rekvizity i kulisy.

Další akcí byl společný poznávací zájezd 5.ročníků do Prahy 12.5. 2004, kde si děti prohlédly nejvýznamnější památky hlavního města. Děti se vrátily nadšené.

Přejeme všem dětem krásné prázdniny, hodně pěkných zážitků na sluníčku a u vody a v září zase nasledanou. (hh)

Vírské výsledky voleb do Evropského parlamentu

Počet oprávněných voličů - 606. Počet občanů, kteří se zúčastnili voleb - 137, t.j. 22,60 %.

Bylo voleno celkem 12 stran s tímto výsledkem:

SNK sdružení nezávislých a Evropská demokraté - 12 hlasů, ČSSD - 14, ODS - 38, Strana zelených - 5, Masarykova demokratická strana - 1,

Balbínova poetická strana - 1, KDU-ČSL - 14, Právý blok str. za ODVO-LATELNOST politiků a REFERENDA - 2, KSČM - 34, Nezávislá iniciativa /NEI/ - 1, Republikáni Miroslava Sládka - 1, Nezávislí - 14 (ml)

Přehrada Vír

Měsíc květen byl srážkově velmi slabý, první polovina června sice přinesla místní srážky, ale přítok do nádrže nijak výrazně neovlivnil. Hladina v přehradě má tedy sestupnou tendenci. K 15.6. je hladina na kótě 462,43 m n.m. (ah)

Vírský pohár

5.června proběhl v okolí Víru, na Karasíně a v Dalečíně první ročník Vírského poháru. Přes drobné organizační problémy a velkou nepřízeň počasí se krásný závod spojený s dětským dnem vydařil.

Do hlavního závodu se nakonec přihlásilo pouze několik desítek soutěžících, přičemž do všech disciplín, a tím pádem i do celkového hodnocení, se nakonec zapsalo pouze devět skutečně statečných a značně otrlých mužů a žen. Ti změřili síly v jízdě na divoké vodě, v běhu do schodů na hráz vírské pře-

hrady, v jízdě na kole nebo ve střelbě z luku. Odvahu si vyzkoušeli zejména při svažování rozhledny v Karasíně a při zdolávání lanových překážek poblíž zříceniny hradu Pyšolce a v Dalečíně poznali, co je to bungee - running (běh proti odporu gumového lana). Zejména pro diváky bylo zajímavé si vyzkoušet disciplíny, které je nejvíce zaujaly. Mezi těmi, kteří sportovali rekreačně, se mimo jiné objevili i Martin Koukal (mistr světa v běhu na lyžích) a Radek Jaroš známý novoměstský horolezec.

Věříme, že v dalších ročnících nám bude počasí přát a že všichni, kteří mají rádi sport a přírodu, si přijdou změřit své síly při VÍRSKÉM POHÁRU. Za spolupřidání patří dík zejména Fondu Vysočiny, z jehož finanční podpory jsme mohli tuto soutěž uskutečnit a rovněž dobrovolníkům z řad vírských a dalečínských občanů, kteří nám s organizací pomohli. (ls)

sport

Fotbal

Pozvánka na žákovský turnaj v kopané.

V sobotu 26.6. 2004 proběhne již 26.ročník turnaje žáků v kopané za účasti družstev z Olešnice na Mor., Bystřého, Borů, Bystřice n.P. a domácích z Víru. Turnaj začíná v 8 h a družstva se utkají každý s každým. Předpokládaný závěr a vyhlášení výsledků bude ve 14 h.

Po celou dobu turnaje bude zajištěno tradiční občerstvení. Tímto zveme všechny příznivce kopané, aby přišli povzbudit malé fotbalisty.

Tenis

Okresní soutěž:

TJ Fryšava "B" - TJ Jiskra Vír 1:3
TJ Jiskra Vír - Sokol Rozsochy 3:1
TK Bystřice n.P. - TJ Jiskra Vír 4:0

Rekreační tenis:

Oddíl provozuje v sezóně dva tenisové kurty a nabízí možnost pronájmu pro rekreační tenis všem zájemcům o tento sport. Mimo kurtů lze zapůjčit i tenisové rakety a míče.

Informace: Hájek Antonín Vír - přehrada, tel.: 566 575 113, 602 596 461

